

לשמוע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת אחרי מות

כספי ציבור

הפרשה דנה בעבודת הכוהן הגדול ביום הכיפורים, יום סליחה וכפרה לישראל. הכוהן הגדול, המייצג את העם, מקריב קורבנות משני סוגים. תחילה הוא מקריב פר ואיל – לכפר על עוונות עצמו, ואחרי כן הוא מקריב שני שעירים ואיל – לכפר על חטאות בני ישראל:

"בַּזֹּאת יָבֵא אֶהָרֶן אֶל הַקֹּדֶשׁ בְּפֶרֶן בֶּקָר לְחֹטֵאת וְאֵיל לְעֹלָה... וּמֵאֵת עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי שְׁעִירֵי עֲזִים לְחֹטֵאת וְאֵיל אֶחָד לְעֹלָה" (ויקרא טז, ג-ה).

התורה מדגישה שלוש פעמים לאורך הפרק שהקורבן שהכוהן מקריב צריך להיות שלו:

"וְהִקְרִיב אֶהָרֶן אֶת פֶּר הַחֹטֵאת אֲשֶׁר לוֹ וְכֹפֶר בְּעֵדוֹ וּבְעֵדוֹ בֵּיתוֹ" (פסוק ו); "וְהִקְרִיב אֶהָרֶן אֶת פֶּר הַחֹטֵאת אֲשֶׁר לוֹ וְכֹפֶר בְּעֵדוֹ וּבְעֵדוֹ בֵּיתוֹ וְשַׁחַט אֶת פֶּר הַחֹטֵאת אֲשֶׁר לוֹ" (פסוק יא).

חכמינו זיכרונם לברכה למדו מהדגשה זו שהכוהן צריך לקנות את פר החטאת מכספו האישי:

"אשר לו – משלו הוא מביא ולא משל ציבור. יכול לא יביא משל ציבור, שאין הציבור מתכפרין בו, אבל יביא משל אחיו הכהנים – שהרי אחיו הכהנים מתכפרים בו? תלמוד לומר **אשר לו**. יכול לא יביא, ואם הביא כשר? תלמוד לומר שוב **אשר לו**. שנה הכתוב עליו לעכב" (יומא נא, ב).

שלוש ההדגשות מחדדות שלוש נקודות שעל הכוהן להיזהר בהן:

- א. שלא ייקח את קורבנו מהציבור,
- ב. שלא ייקח את קורבנו מאחיו הכהנים,
- ג. ואם לקח משל אחרים – קורבנו פסול.

לכאורה אך טבעי הוא שיקנה הכוהן את הפר מכספי הציבור, שכן הוא נציג העם, ואת קורבנו הוא נדרש להקריב מתוקף תפקידו. מדוע שישלם זאת מכיסו? התורה מבהירה שאף שהכוהן משרת את הציבור קורבנו נועד לכפר על עוונותיו-הוא, ואין כפרה באמצעות מאמץ של אדם אחר.

הפרשייה מלמדת עד היכן מגעת החובה להיזהר משימוש אישי ברכוש הציבור. יש ליצור חיץ בין כספי הציבור להוצאות הפרטיות – ולא לערבב ביניהם מכול וכול.

שאל דוד בוצ'קו